WARIES MISDAADREEKS · Nº 146

Kaaskop in Woerden

De zaak van de zilveren kaasbel

POLITIEDOSSIER OM ZELF OP TE LOSSEN

UITGEVERIJ WARIES

INHOUD

OM TE BEGINNEN

Welkom, kaaskop 4
Een brief van de inspecteur 5
Wie is wie 6
Kaart van het Kerkplein 7

HET DOSSIER, ZATERDAG 13 JUNI

Stuk 1 · Meldkamer 8
Stuk 2 · Bevindingen ter plaatse 9
Stuk 3 · Aangifte Dirk Zuidam 11
Stuk 4 · Uit de catalogus 12
Stuk 5 · Programma kaasmarkt 14
Stuk 6 · Afleverbon 15
Stuk 7 · De app-groep 16
Stuk 8 t/m 14 · Verhoren 18
Stuk 15 · E-mails 27
Stuk 16 · Bezoekersteller 28
Stuk 17 · Marktlijsten 29
Stuk 18 · Kaart van de Oude Rijn 31
Stuk 19 · Notitieboek van de inspecteur 32

AANVULLENDE STUKKEN, ZONDAG 14 JUNI

Stuk 20 t/m 30 · Tips, bonnen, foto's, verhoren 34
Stuk 31 · Stand van zaken 46

NU JIJ

Aan de lezer 47
Puzzels 48
Werkbladen 51
Antwoordformulier 54
Hints (op hun kop) 56
De oplossing (verzegeld) 60
Oplossingen van de puzzels 66
Speurwandeling door Woerden 67
Nawoord 68

WELKOM, KAASKOP

Je hebt geen roman in handen, maar een politiedossier. Verzonnen, maar het ziet eruit zoals een dossier eruitziet: verhoren, bonnetjes, kaartjes, de uitdraai van een bezoekersteller, berichten uit een app-groep en een krantenknipsel van bijna honderd jaar oud.

Op zaterdag 13 juni 2026 verdwijnt tijdens de kaasmarkt op het Kerkplein in Woerden een zilveren kaasbel uit 1768. Niemand heeft gezien hoe. Iedereen heeft wel iets gezien. En bijna iedereen vertelt iets niet helemaal eerlijk. Jij gaat uitzoeken wat er gebeurd is. Niet door te raden, maar door te **bewijzen.**

ZO WERKT HET

1. Lees de stukken op volgorde: eerst alles van zaterdag, daarna wat er op zondag bij kwam.

2. Schrijf mee op de werkbladen achterin: een verdachtenkaart en een tijdlijn.

3. Let op tijden, gewichten en wie wat wist.

4. Vast? Achterin staan hints in drie niveaus, op hun kop gedrukt.

5. Vul het antwoordformulier in. Pas daarna open je de verzegelde oplossing. Tussendoor zijn er puzzels en een speurwandeling door Woerden.

Speelduur: 2 tot 4 uur, verdeeld over een of meer avonden. Nodig: potlood, gum, papier; een rekenmachine mag.

Voor wie: vanaf 9 jaar met een volwassene, vanaf 12 jaar alleen. Alleen of samen.

In dit dossier wordt niemand pijn gedaan. Het gaat om een diefstal, en om de vraag waarom iemand zoiets doet.

EEN BRIEF VAN DE INSPECTEUR

Politie Rijnstreek-Groene Hart · Team Speurwerk Woerden
zondag 14 juni 2026, 18.00 uur

Beste kaaskop,

Ik noem iedereen die bij mij komt leren een kaaskop. Dat is geen scheldwoord, maar een erenaam: iemand die geduldig is, die rustig laat rijpen wat hij weet en pas oordeelt als het goed is. Precies wat een rechercheur moet doen.

Gisteren is op de kaasmarkt een zilveren kaasbel verdwenen. Collega Thijs Brandsma en ik hebben zaterdag mensen gesproken en zondag papieren verzameld. Ik heb zelf een idee, maar ik vertel het je niet. Ik wil weten of jij op hetzelfde uitkomt.

Drie dingen uit dertig jaar politiewerk:

Mensen liegen meestal over iets kleins. Iemand die over een klein ding liegt, is daarom nog geen dief. Zoek uit wáárom iemand liegt.

Een klok liegt niet, een weegschaal ook niet. Mensen vergissen zich in tijden. Apparaten schrijven gewoon op wat er gebeurt.

Je hebt altijd twee stukken nodig. Eén stuk is een vermoeden. Twee stukken die hetzelfde zeggen, dat is bewijs.

Ik heb vertrouwen in je. Neem je tijd.

Met hartelijke groet,
Mirjam Okkerse
inspecteur

WIE IS WIE

Iedereen die in het dossier een rol speelt. Een blauw rondje betekent: de politie wil precies weten waar deze persoon was. Een geel rondje: getuige of helper.

DZ

DIRK ZUIDAM (62)

Voorzitter van de Vereniging Oud-Woerdse Kaashandel. Eigenaar van de zilveren kaasbel, die al sinds 1931 in zijn familie is.

FB

FENNA BOSBOOM (34)

Conservator. Zij maakte de tentoonstelling Zilver & Zuivel in De Kaaskamer en heeft de sleutels.

SH

SANNE HOEKSTRA (16)

Suppoost met een vakantiebaantje. Zit bij de balie van De Kaaskamer en let op de bezoekers.

JK

JOOST KRANENBURG (47)

Kaashandelaar met een kraam op het Kerkplein, vlak naast De Kaaskamer. Wilde de bel ooit kopen.

GB

GERRIT-JAN BOELE (58)

Kaasboer van Kaasboerderij Rijnzicht in Barwoutswaarder. Zijn jubileumkaas stond in de tentoonstelling.

RH

RUUD HOOGENDOORN (51)

Schipper van rondvaartboot De Rijnmuis op de Oude Rijn.

IV

ILSE EN MEES VERKERK

Moeder en zoon (9). Mees ontdekte dat de bel weg was.

TK

TIES KRANENBURG (19)

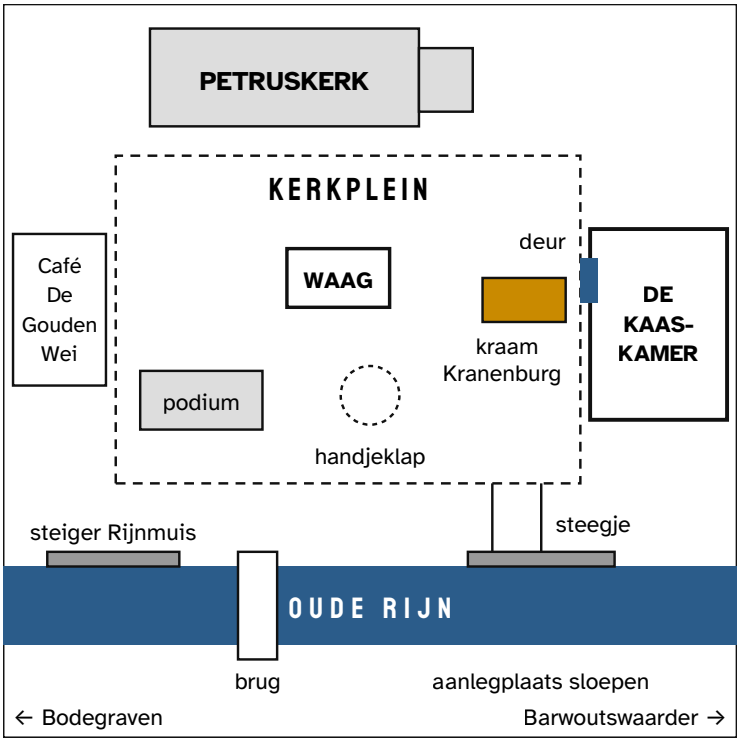
Neef van Joost. Hielp op zaterdag in de kraam.

MO

MIRJAM OKKERSE EN THIJS BRANDSMA

Inspecteur en rechercheur van Team Speurwerk Woerden. En jij: de kaaskop.

KAART VAN HET KERKPLEIN

Het Kerkplein op zaterdagochtend 13 juni, getekend door rechercheur Brandsma. Schematisch, niet op schaal: alleen de plekken die in het dossier voorkomen. Kasteel Woerden en Molen De Windhond liggen buiten deze kaart, een paar minuten lopen verderop.

STUK OI MELDKAMER

MELDING DIEFSTAL DE KAASKAMER

Uitdraai meldkamersysteem · zaterdag 13 juni 2026

```
MELDKAMER RIJNSTREEK-GROENE HART
incident 2026-0613-0417
za 13-06-2026 · diefstal
geen spoed, geen letsel
De Kaaskamer, Kerkplein, Woerden
11:58:20  binnenkomend gesprek, melder
          Bosboom, F.
11:58:40  melder: zilveren kaasbel weg uit
          vitrine, tentoonstelling Zilver &
          Zuivel
11:59:10  ontdekt 11:51 door bezoeker (kind)
11:59:30  laatst gezien: onbekend, "ergens
          vanochtend"
11:59:50  geen braak volgens melder
12:00:30  eenheid 14-21 (Brandsma) gekoppeld
12:08:00  14-21 ter plaatse
12:09:15  14-21: pand gesloten voor publiek
12:10:00  14-21: bezoekersteller uitgezet,
          uitdraai gevraagd
12:40:00  inspecteur Okkerse neemt zaak over
```

Uitleg voor de kaaskop: de meldkamer is de plek waar telefoontjes naar de politie binnenkomen. Elke regel krijgt automatisch de tijd van de computer erbij. Een "eenheid" is een agent of rechercheur die erop af gaat.

Een kaasbel is een stolp die je over een stuk kaas zet, zodat de kaas niet uitdroogt. De meeste kaasbellen zijn van glas. Deze is van massief zilver.

De bel is gemaakt in 1768 door een onbekende zilversmid uit de streek. Op de rand staat het jaartal gegraveerd, met daaronder twee ranken van klaverblad. Bovenop staat het beroemdste stukje: een knop in de vorm van een liggend koetje.

Maten en gewicht. Hoogte 21 cm, middellijn 24 cm. De bel weegt 2,4 kilo: zo zwaar als tien pakjes boter, min een klein beetje.

Herkomst. Lange tijd stond de bel op een boerderij aan de Oude Rijn bij Barwoutswaarder, waar hij bij feestdagen op tafel kwam. In 1931 werd een deel van de inboedel van die boerderij geveild. Kaashandelaar Willem Zuidam uit Woerden kocht de bel. Sindsdien is hij in de familie Zuidam. Dit is de eerste keer sinds 1931 dat de bel weer voor iedereen te zien is.

Bruikleen: D. Zuidam, Woerden. Tekst: F. Bosboom.

Deze bladzijde lag in stapels op de balie van De Kaaskamer. Inspecteur Okkerse nam er een mee voor het dossier.

STUK 05 FOLDER

PROGRAMMA KAASMARKT 13 JUNI

Folder Zilver & Zuivel en kaasmarkt · zaterdag 13 juni 2026

Kaasmarkt op het Kerkplein

ZATERDAG 13 JUNI · EXTRA FEESTELIJK

10.00	Opening van de kaasmarkt met de marktbel
10.00	Tentoonstelling Zilver & Zuivel open (De Kaaskamer, tot 16.00 uur)
10.30	De kaasdragers brengen de eerste kazen naar de waag
11.15	Zilverquiz voor jong en oud op het podium, met conservator Fenna Bosboom (tot 11.45 uur)
11.30	Handjeklap: zo sluit je een koop op de kaasmarkt
11.45	Weging van de jubileumkaas van Kaasboerderij Rijnzicht op de waag
12.15	Kaassjoelen voor kinderen
12.30	Einde van de markt

Vandaag extra: de vereniging Oud-Woerdse Kaashandel toont in De Kaaskamer, aan het plein, oud zilver rond de kaas. Topstuk is een zilveren kaasbel uit 1768. Kom kijken, de toegang is gratis!

En om kwart voor twaalf: hoe zwaar is de jubileumkaas van Rijnzicht? Raad het gewicht en win een kaasschaaf. Briefjes inleveren bij de waag vóór 11.40 uur.

Doorslag van de afleverbon. Lag in het bakje op de balie.

STUK 07 SCHERMAFDRUK

DE APP-GROEP ZILVER & ZUIVEL

Schermafdruk telefoon F. Bosboom · zaterdag 13 juni 2026, 13.40 uur

Groep "Zilver & Zuivel team" · 5 deelnemers:
Fenna, Dirk, Sanne, Gerrit-Jan, Wim

vrijdag 12 juni

Fenna
Bel staat! Ziet er prachtig uit. Morgen om 9.45 iedereen op zijn plek graag.
17.42

Wim
Ik zit morgen in het vliegtuig naar Kreta, sorry! Veel succes allemaal.
18.05

Gerrit-Jan
Kist komt om 9.20.
20.11

zaterdag 13 juni

Sanne
ben er!!
09.44